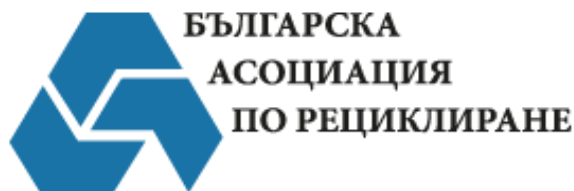

МЕДИА МОНИТОРИНГ

11 МАЙ 2022 г.

Член на:

Източник: [Webcafe.bg](https://webcafe.bg)

Заглавие: От всяка бутилка - нова бутилка. С депозитна система

Линк: <https://webcafe.bg/zeleni-zaedno/ot-vsyaka-butilka-nova-butilka-s-depozitna-sistema.html>

Текст: Когато през 2018 г. и 2019 г. Европейският парламент и Съветът актуализираха директивите за страните членки, свързани с опаковките и отпадъците от опаковки, темата не предизвика особено обществено внимание. Може би защото целите изглеждаха твърде далечни.

Според една от директивите, най-късно до 2029 година трябва да събираме 90% от PET опаковките (от полиетилентерефталат) за напитки и да влагаме най-малко 30% рециклиран материал в новите бутилки.

Едва седем години преди крайния срок, в България започна сериозен разговор по темата - и естествено на дневен ред излезе въвеждането на депозитна система.

В много европейски страни тя вече доказва, че е най-ефективното решение за постигане на толкова висок процент на събиране и рециклиране в затворен цикъл. Така че колкото по-скоро заработи у нас, паралелно с подобряване на действащата система за разделно събиране и оползотворяване на опаковки, толкова по-бързо страната ни ще постигне целите - а дори може да ги изпревари.

Депозитната система е схема, при която при покупката на продукт клиентът плаща допълнително малка сума (депозитна такса) за опаковката. Тази сума му се възстановява при връщане на празната опаковка на мястото за обратно събиране - по традиция заложено най-вече в обектите на търговците на дребно.

Модерната депозитна система използва кодово-базирани решения. Те се вграждат във вендинг машини и други цифрови и технологични приложения, които отчитат приемането на празните опаковки. В обхвата на депозитните системи влизат пластмасови и стъклени бутилки и алуминиеви кенове.

А за държава като България, в която все още масово се изхвърлят точно такива опаковки и в контейнерите за битови отпадъци, надеждите на индустрията са депозитната такса да послужи като атрактивен финансов стимул за гражданите.

България се намира в списъка на страните, които тепърва започват работа по въвеждане на това решение, заедно с Полша, Испания, Португалия, Малта, Унгария и други.

В съседна Румъния, след две години анализи и подготовка, е прието нужното законодателство, като там очакват системата да заработи от началото на 2024 - т.е. 18 месеца след лицензирането на нейния оператор.

А на другия полюс, сред отличниците, е Швеция. Там депозитната система започва да работи още през 80-те - първоначално за събиране на кенове, а впоследствие и за пластмасови бутилки.

Производителите на напитки в Европа са най-иновативни и напреднали в използването на напълно рециклируеми опаковки.

PET пластмасата, например, може да се рециклира многократно, а екологичният дизайн вече е стандарт в бранша. Затова ЕС посочи първо производителите като част от задължената индустрия, отговорна за постигането на свръх амбициозните цели в новото европейско законодателство за пластмасовите продукти за еднократна употреба.

Задължената индустрия, която е отговорна и финансира изпълнението на целите, съответно следва да управлява и депозитната система - с търговците на дребно и рециклиращите фирми като ключови партньори по веригата.

Затова, когато в началото на годината министърът на околната среда и водите Борислав Сандов заяви решение за въвеждане на депозитна система в България, Асоциацията на производителите на безалкохолни напитки в България (АПБНБ) обяви своята визия - "От бутилка в бутилка", и активно се включи в процеса на избор на най-подходящия за страната модел.

Целта е ясна - пълен кръгов модел на използваните от индустрията опаковки.

Родните производители на напитки се подготвят за депозитната система от доста време. Още през 2019 година, браншовите организации-майки - Асоциацията на производителите на безалкохолни напитки в Европа (UNESDA), Асоциацията на бутилиращата вода индустрия Natural Mineral Waters Europe и Европейската асоциация на производителите на плодови сокове (AIJN), с подкрепата на неправителствената организация Zero Waste Europe, настояха ЕС да признае ролята на депозитните системи и да подкрепи въвеждането на минимални критерии при тяхното изграждане.

"С оглед на досегашните резултати в събирането на опаковки в рамките на ЕС, изглежда, че много страни членки няма да постигнат заложените цели. Затова ще подкрепим добре моделираните депозитни системи като един от най-ефективните подходи за изпълнение на целите на директивата за пластмасовите опаковки за еднократна употреба. Те са също и възможност да създадем кръгов модел, който да гарантира, че опаковката е върната, рециклирана и повторно използвана за производството на нови бутилки", каза тогава Николас Ходак, генерален директор на UNESDA.

Производителите у нас обръщат внимание, че за да е успешна депозитната система, всички граждани трябва да имат лесен достъп до точките за обратно изкупуване и всички търговски обекти - малки и големи, трябва да могат да се включат в нея - чрез вендинг машини за големите вериги и цифрови решения за малките обекти.

Цената на депозита трябва да е ясно обозначена и разбираема за потребителите, да не оскъпява твърде много продуктите, но и да е достатъчно висока, за да мотивира хората да връщат опаковките. Критично важно е системата да заработи едновременно на цялата територия на страната и да са осигурени необходимите защити срещу измами.

Законодателната рамка пък следва да гарантира, че депозитната система няма да доведе до увеличение на цените на бутилираните напитки в търговската мрежа. Всички заводи за рециклиране в Европа се конкурират за качествената, чиста суровина от опаковките, която може безкрайно да се рециклира ефективно и да се влага в нови опаковки за контакт с храни.

Рециклираният материал с качества за контакт с храни е дефицитен и тъй като търсенето му превишава предлагането, цената му расте.

Затова производителите очакват законодателството да регламентира приоритетното им право на достъп до материала, събран и рециклиран в България именно от техните опаковки. За разлика от всички останали участници в процеса, за производителите ангажиментът дефакто е задължение, така че искането им има основание.

В това отношение всички компании за напитки са единодушни - материалът да не се изнася и рециклира в чужбина, защото цената му при обратното изкупуване чрез внос ще се увеличи - оттам и цената за крайните потребители.

През последните години българската асоциация е проучила много европейски модели на депозитна система, за да събере нужното ноухау, да разбере какво стои зад успешните решения, какви са рисковете и грешките, които трябва да избегнем у нас.

Най-подходящи за силно фрагментирания БГ пазар - с хиляди малки търговски обекти, които не могат да си позволят скъпи вендинг машини, са моделите, които се създават и управляват именно от задължената индустрия, т.е. производителите. Те са проектирани така, че всички търговци да могат да се включат по най-ефективния начин.

Примери за това са моделите в Швеция, Литва, Норвегия, Финландия, Естония и др. Те, разбира се, не могат да бъдат копирани едно към едно, защото няма универсално решение и е важно да се отчетат и националните специфики. За българския модел например, който АПБНБ отстоява, е ключова не само лесната достъпност за всеки гражданин, търговски обект и населено място, но и запазване на заетостта и вече направените инвестиции по целия кръгов път на бутилката.

Препоръчително е системата да обхване възможно най-широк диапазон опаковки и продукти още от самото начало, включително за многократно пълнене, защото в дългосрочен план те биха могли да генерират 50% по-малко CO2 емисии в сравнение с депозитната система само за опаковки за еднократна употреба.

"Сега, когато заедно с институциите и останалите участници в процеса работим за дизайна на най-доброто за страната решение, смятаме, че визията ни за модел "от бутилка в бутилка" - добре подплатена с експертиза и данни, ще може да се реализира до няколко години", прогнозира изпълнителният директор на АПБНБ Жана Величкова.

Някои от най-големите предимства на депозитната система:

Постига най-висок процент (около 90%) на разделно събиране на опаковки в Европа.

Сред най-ефективните инструменти за намаляване на замърсяването с пластмаса. Може да намали замърсяването на световния океан с до 40%.

Спестява разходи на правителството и общините, тъй като не ползва публични средства, а се самофинансира.

Ползва се с над 80% обществена подкрепа.

Насърчава екосъобразния дизайн и по-качественото рециклиране.

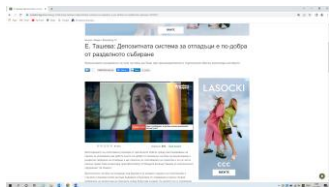
Осигурява висококачествен материал за ефективно рециклиране и многократно използване в безкраен кръг за производство на нови опаковки.

[Източник: Investor.bg](https://www.investor.bg)

Заглавие: Е. Ташева: Депозитната система за отпадъци е по-добра от разделното събиране

Финансовият ангажимент за тази система ще бъде при производителите и търговските обекти, коментира експертът

Линк: <https://www.investor.bg/bloomberg-tv/461/a/e-tasheva-depozitnata-sistema-za-otpadyci-e-po-dobra-ot-razdelnoto-sybirane-351827/>

Текст: Депозирането на използвани опаковки в търговските обекти срещу възстановяване на парите за опаковката ще работи много по-добре от сегашната система за рециклиране и разделно събиране на отпадъци и ще помогне за спестяването на средства и за по-чиста околна среда. Това коментира пред Bloomberg TV Bulgaria Евгения Ташева от екологичното сдружение "За Земята".

Депозитната система за отпадъци под формата на вендинг машини за пластмасови и стъклени опаковки може да бъде въведена в България от следващата година според изявление на министъра на околната среда Борислав Сандов. По думите му са планирани промени в законите за отпадъците, за да отпаднат пречките пред малките фирми, които искат да се включат в сектора на кръговата икономика.

Според Ташева тази идея носи полза на всички участници в процеса.

„Финансовият ангажимент за тази система ще бъде при производителите и търговските обекти. Това означава, че общините само ще спечелят от този процес, защото голямо количество от тези опаковки изтича и не стига до мястото за рециклиране. Много често те попадат в смесения битов отпадък, има и нерагламентирано замърсяване на зелени площи. Общините харчат много средства за почистване на тези площи и за обработване на общите отпадъци. С въвеждането на новата система те ще спестят много пари, които ще могат да се използват за обществено полезни каузи“, обясни гостът.

Според Ташева за да бъде успешна тази система в България е много важно тя да бъде максимално достъпна за потребителите и те да бъдат мотивирани да участват в нея.

Източник: [Bloombergtv.bg](https://www.bloombergtv.bg)

Заглавие: Как се рециклират батерии за електромобили в Южна Корея

Линк: <https://www.bloombergtv.bg/a/35-bloomberg-world/106259-kak-se-retsiklirat-baterii-za-elektromobili-v-yuzhna-koreya>

Текст: Това е завод за рециклиране на батерии собственост на южнокорейската компания SungEel HiTech, която се намира в град Гунсан. Компанията има 9 завода в страната и чужбина с капацитет за извличане на над 4 хиляди метрични тона никел и кобалт годишно. Компанията се подготвя за първично публично

предлагане в Южна Корея през второто шестмесечие. Нека ви покажа как функционира.

SungEel HiTech получава изразходвани или дефектни батерии от производители на батерии, автопроизводители и държавни центрове за управление на отпадъците.

Първо, работниците разглобяват тежките батерии от електромобили на модули, а после и на клетки и надробяват клетката до така наречения „черен прах“. Това е смес от различни метали като никел, кобалт, манган.

Следващата стъпка се нарича „хидрометалургия“ – процес при който течни химикали се използват за отделяне на металите от черния прах. След това, компанията продава металите под формата на странични химически продукти като кобалтов сулфид на производителите на автомобили.

Рециклирането на батерии е важна помощ, за да може Южна Корея да постигне целта си за нулеви емисии чрез снижаване цената на ценните метали използвани в батериите на електромобилите – най-скъпата част от тях.

Изследване на Bloomberg NEF показва, че до 2030 ще има около 2 милиона тона батерии предадени за скрап, които могат да се рециклират всяка година.

SungEel HiTech, която е подала предварителни документи пред борсата в Корея през ноември, иска да набере 111 милиона долара според запознати с въпроса.

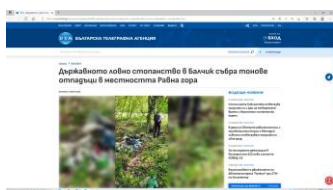
Анализаторите твърдят, че рециклирането на батерии е много трудоемко, а преработката на изразходвани батерии изисква изключителна предпазливост. Транспортирането на батерии втора ръка също е трудно, заради проблеми с безопасността.

SungEel HiTech вече има 6 завода извън Южна Корея, включително в Унгария, Китай и Индия. Сега тя преговаря с някои европейски производители на коли за изграждането на нов завод на континент.

Източник: БТА

Заглавие: Държавното ловно стопанство в Балчик събра тонове отпадъци в местността Равна гора

Линк: <https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/262482-darzhavnoto-lovno-stopanstvo-v-balchik-sabra-tonove-otpadatsi-v-mestnostta-ravn>

Текст: Няколко тона отпадъци са събрани в местността Равна гора близо до главния път Варна-Констанца, съобщават от пресцентъра на Североизточното

държавно предприятие за кампанията по почистване от Държавното ловно стопанство в Балчик.

Служители на стопанството са натоварили осем ремаркета с битови и строителни отпадъци, които вече са депонирани. Заради многото изхвърлени боклуци от строителни работи ловното стопанство е наело в акцията и багер. Община Балчик също е помогнала в извозването с камион, допъхват от пресцентъра.

От Държавното ловно стопанство в Балчик призовават хората да поддържат чист района, а, ако станат свидетели на нерегламентирано изхвърляне на боклуци покрай пътищата и в горските територии, да подадат сигнал на телефон 112.